

Skrbnik

Australsko hrvatske društvene usluge

Božić
Prosinac 2013

Velika reforma sustava skrbi za starije osobe u Australiji - Što trebate znati?

Sastanak djelatnika domova i organizacija koje pružaju pomoći usluge starijim članovima australsko hrvatske zajednice

Pomoći kući - što klijenti misle o nama?

CACP klijenti u maškarama

Posredništvo

Program kućne i društvene skrbi

- * PAG Whittlesea
- * PAG Deer Park
- * PAG Footscray
- * PAG Endeavour Hills
- * PAG Dandenong

Festival starijih građana Viktorije

Croctober Festival

Posjeta Ballarat-u

Novi početak - Osobna iskustva

Tečaj kompjutora i Interneta

Tečaj hrvatskog jezika

Svi za sport

Nove prostorije ureda u Footscray-u

Božićni običaji u Hrvatskoj

Božićni kolači

Kako smo obilježili Božić 2012!

Dragi čitatelji

Dobro došli u još jedno izdanje "Skrbnika", našeg polugodišnjeg časopisa putem kojeg vas nastojimo obavijestiti o najvažnijim događanjima u našoj organizaciji. Puno toga se zabilo od Uskrsa pa do danas, o čemu i svjedoče slijedeće stranice.

Naši neumorni djelatnici daju sve od sebe, i više, kako bi vama pomogli, bilo da se radi o direktnoj skrbi u vašem domu, organiziranju i vođenju planiranih grupnih aktivnosti ili administrativnom radu u svom uredu. Svi su ovi poslovi jednakovražni i ključni za uspješan rad.

Koristim ovu priliku kako bih se svima zahvalila i čestitala im na predanom radu i trudu. Hvala svima, radnicima u naša dva ureda, radnicima direktnih skrbi i svim našim neumornim volonterima.

Pred nama je kraj još jedne godine, vrijeme kada se prisjećamo onoga što je prošlo. Ova godina, kao i prethodne, bila je puna izazova, kako na najbolji mogući način, i sa ograničenim sredstvima, podmiriti neke od brojnih potreba naše zajednice. Nadamo se da smo u tome bar donekle uspjeli. Dragi čitatelji, na dobro vam ovi nadolazeći blagdani, provedite ih uz one koje volite!

U ime svih članova Upravnog odbora, svih djelatnika Australsko hrvatskih društvenih usluga, i u svoje osobno ime, želim vam čestit i blagoslovljen Božić, a u Novoj 2014. godini puno zdravja i osobne sreće.

Franci Buljat
Ravnateljica, AHDU

Informativno predavanje ...

Velika reforma sustava skrbi za starije osobe u Australiji – Što trebate znati?

Hrvatski Dom - Separation Street Geelong

Sigurno ste već čitali, čuli ili pak gledali na televiziji o nadolazećim promjenama u sustavu skrbi za starije. Reforme koje će provesti savezna vlada imaju namjeru promijeniti naglasak sa "brige za starije" na "život za starije" što znači izbor i fleksibilnost za korisnike usluga.

Izmjene će se događati postepeno i uzet će pet godina da u potpunosti stupe na snagu. Reforma će provesti izmjene na slijedećim područjima skrbi:

- Veća pomoć i mogućnost izbora za starije građane koji žele što duže ostati u svojim kućama
- Veća potpora njegovateljima starijih osoba
- Veća potpora i mogućnost izbora za one koji su u staračkim domovima
- Veća potpora zaposlenima u sektoru koji se brine o starijima
- Veća potpora korisnicima usluga (zastupništvo, posjete osamljenima, istraživanja o potrebama starijih)
- Veća potpora uslugama u programima koji se brinu o zdravlju starijih
- Veća potpora oboljelima od demencije i njihovim njegovateljima

- Veća potpora starijim australskim građanima multikulturalnog podrijetla, različitih seksualnih orijentacija i starosjediocima

Vladina inicijativa izmjena svih ovih gore navedenih područja ima isti cilj: poboljšanje kvalitete života starijih građana Australije. Fokus je na starenje kao na pozitivno i aktivno iskustvo. Mi ćemo vam ovim člankom pokušati objasniti proces dobijanja pomoći, ukoliko ste stariji od 65 godina, ne možete se u potpunosti sami brinuti za sebe, a želite ipak ostati živjeti u svojoj kući. Prije same reforme Ministarstvo zdravstva i skrbi za starije provelo je dvogodišnje istraživanje i razgovaralo s tisućama starijih građana diljem Australije, pitajući ih kako zamišljaju svoju starost i kako bi je željeli provesti. Velika većina se izjasnila za što dulji ostanak u svojim domovima, stoga je vlada i odlučila povećati pristup baš takvoj vrsti pomoći. I ne samo to, povećao se i broj nivoa ili stupnjeva pomoći, od dosadašnja dva na četiri, što znači da će ljudi imati veći izbor, ovisno o njihovom zdravstvenom stanju i utvrđenoj sposobnosti. To bi značilo pomoći od otprilike dva sata u dva tjedna za prvi stupanj, četiri sata u tjednu za drugi stupanj, 6-8 sati tjedno za treći stupanj, do 12 sati tjedno za četvrti stupanj.

Prvi i najvažniji korak je = Procjena vašeg stanja i vaših potreba

Samo posebna liječnička komisija ili stručni tim (ACAS) može procijeniti vaše potrebe i odrediti stupanj potrebne skrbi (1-4).

Tko je ACAS (Aged Care Assessment Services)?

ACAS se sastoji od niza stručnjaka kao što su: medicinske sestre, socijalni radnici, fizioterapeuti i druge stručne osobe.

Kako doći do ove službe?

Vi ili vaša obitelj, prijatelj ili liječnik možete nazvati ACAS. Djelatnici Australskih društvenih usluga (AHDU) također to mogu učiniti u vaše ime.

Što zapravo znači procjena stanja/potreba?

ACAS će vas doći posjetiti kod kuće ili u bolnici, i porazgovarati o tome koja vrsta pomoći vam je

potrebna ako još uvijek želite živjeti u svojoj kući ili ako želite ići u starački dom. Upitati će vas koja vrsta pomoći vam je potrebna u svakodnevnom životu, što ne možete sami obavljati. ACAS će nazvati vašeg liječnika, ako im dopustite, i pitati o vašem zdravlju.

Koliko će ova posjeta koštati?

Ova posjeta je besplatna. ACAS je vladina organizacija i ona snosi sve troškove vezane uz procjenu.

Kako ćete razumjeti što vas ACAS pita ili vam govori?

Za vrijeme posjete i bilo kakvog razgovora s ACAS-om imate pravo tražiti tumača koji govori vas jezik. Ta služba je besplatna. Isto tako za vrijeme posjete ACAS-a imate pravo da sa vama bude neka druga osoba kao što je to vaša rodbina, njegovatelj, prijatelj, ili ako je to zastupnik.

Što se dogada nakon posjete ACAS tima?

ACAS će nakon posjete i razgovora s vama odlučiti koja vam vrsta usluga za vaše potrebe treba, te poslati pismo. U pismu će vas obavijestiti što trebate raditi kako bi došli do organizacije koja će se brinuti o vama.

Vi ste jedina osoba koja odlučuje da li ćete prihvati pomoć koja vam je određena od strane ACAS-a. Ukoliko niste zadovoljni s njihovim preporukama, možete ih ponovno kontaktirati, vi ili osoba koju imenujete za zastupnika. Ukoliko vam je paket pomoći odobren, ova služba vas stavlja na listu čekanja, gdje čekate slobodno mjesto. Mi vam savjetujemo da, ukoliko to želite, ovoj službi kažete kako bi voljeli da vam kod kuće dolazi radnica ili radnik koji govori hrvatski jezik, razumije vašu kulturu i mentalitet.

Gdje se nalazi ova služba i kako dobiti više informacija?

Služba ACAS nalazi se na nekoliko lokacija u gradskim područjima Melbourne-a i u regionalnoj Viktoriji. Kako bi saznali kojem centru se trebate obratiti, nazovite Australsko hrvatske drustvene usluge na 9689 5811 ili 9791 6000 i mi ćemo vam pružiti sve potrebne informacije.

Skrb usmjerena prema željama korisnika usluga

Vlada je odlučila promijeniti način na koji će se voditi ovi paketi pomoći. Novi model omogućit će korisnicima usluga aktivno sudjelovanje u procesu pružanja pomoći, kao što su postavljanje specifičnih ciljeva ili mogućnost izbora usluga i načina pružanja istih.

Ministarstvo skrbi za starije će za svakog korisnika usluga odvojiti određeni iznos novca, ovisno o utvrđenom stupnju (Stupnjevi 1 - 4). Svaki korisnik usluga koji dobije ovaj paket, u suradnji s organizacijom koja ga vodi (npr. AHDU), utvrdit će plan skrbi (Care Plan) i shodno tome odrediti finansijska sredstva za:

- Troškove administracije organizacije koja je dobila paket (Administration Cost)
- Troškove planiranja i vođenja skrbi (Care Planning and Management Cost)
- Troškove vezane uz direktnu skrb (Direct Care Cost)

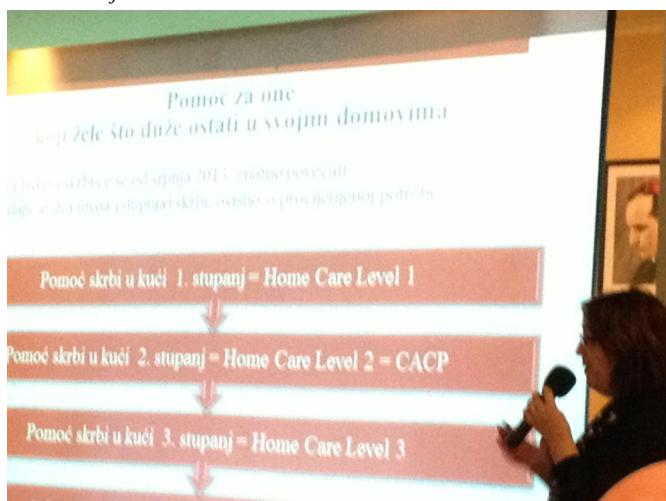
Korisnik usluga mjesечно će dobijati finansijski obračun o utrošenim sredstvima, a organizacija koja preuzme dotičnu osobu vodit će također tzv. krizni fond (Contingency Fund) u slučaju nepredviđenih troškova.

Djelatnici Australsko hrvatskih društvenih usluga smatraju kako je njihova moralna obveza upoznati starije građane hrvatske zajednice s promjenama koje dolaze kako bi i oni imali ravnopravni pristup uslugama i pomoći. Naravno, svaki pojedinac mora za sebe odlučiti što i kako dalje.

Naši su djelatnici ove informacije već pružili velikom broju starijih građana naše zajednice koji su članovi seniorskih klubova, ne samo u Melbourne-u, već i u regionalnim područjima Viktorije. Ako želite da posjetimo i vaš klub ili mjesto gdje se družite, slobodno nazovite i mi ćemo organizirati dolazak.

Ukoliko želite više informacija kao pojedinac, ili imate pitanja koja se tiču vas ili vaših najbližih, obratite nam se s povjerenjem. Mi govorimo hrvatski jezik. Nazovite nas u jednom od naša dva ureda ili pak ostavite poruku s vašim brojem telefona.

Franci Buljat

Sastanak djelatnika domova i organizacija koje pružaju pomoć i usluge starijim članovima australsko hrvatske zajednice

Naselje "Adria Village" ove je godine bilo domaćinom sastanka pružatelja usluga za starije članove australsko hrvatske zajednice, koji je održan u subotu 21. rujna 2013.

"Adria" naselje iz Canberre i naselje "Cardinala Stepinca" iz Sydney-a već godinama održavaju sastanke upravnih odbora, ravnatelja i ostalih voditelja programa za ostarjele.

Ovi sastanci su od velike koristi za naše ustanove, i za odbornike i upravitelje, u planiranju i uvodenju novih zakona, te načina rada i mišljenja. Ujedno su nam organizirali forum putem kojeg želimo informirati australsko hrvatsku zajednicu o temama i zbivanjima na području njegovanja starijih osoba.

Ove 2013. godine stupaju na snagu nove i velike promjene na području pružanja pomoći ostarijelim osobama. Novi zakoni su neizbjegni i svi državno priznati i odobreni pružatelji usluga starijim osobama u Australiji moraju sada promijeniti postojeće načine rada i uskladiti ih s novim zakonom i promjenama. Da bi razmjena mišljenja, i usluga koje se pružaju starijim osobama u našoj zajednici u Australiji bila potpunija, ove godine smo ponovili poziv organizacijama koje pružaju posluge ostarijelim Hrvatskog porijekla u Australiji.

Sastanku su se odazvali
Australian Croatian Community Services – Melbourne,
Victorian Croatian Aged Care Association – Geelong,
Adria Village – Canberra,

Cardinal Stepinac Village – Sydney.

Teme za razmatranje su bile;
Nove promjene na području pružanja pomoći starijim osobama u Australiji.

Kako će te promjene djelovati na naše ustanove i rad.
Izmjena radnog iskustva naših ustanova na području upravnih odbora, rukovoditeljstva, njege, posluge, akreditacija i primjene državnih zakona.

Demografske promjene u našoj australsko hrvatskoj zajednici, što se tiče broja starijih osoba u nadolazećem desetljeću.

Neformalni forum i razmjena iskustava
Zaključak;

Sastanak je bio vrlo informativan za sve prisutne.
Postoje razlike demografskog karaktera diljem Australije u našoj australsko hrvatskoj zajednici. (U ACT-ju broj ostarijelih iz naše zajednice daleko je manji nego u Sydney-u).

Više mogućnosti pružanja pomoći starijim osobama u njihovim obiteljskim kućama (home care) će imati učinak na popunjenoš kapaciteta za pružanje osnovne pomoći (low care) u postojećim domovima za ostarijele. To se već pokazalo u domu "Cardinal Stepinac".

Pružanje pomoći osobama u njihovim domovima (home care) nije lako izvedivo u velikim gradovima, a u Sydney-u država u tri navrata nije dodijelila tu pomoć našoj zajednici, putem naselja Cardinala Stepinca.
Dozvola za pružanje takve vrste pomoći dodijeljena je

većim australskim ustanovama na osnovu njihovog multikulturalnog rada.

Zajednica u Melbourne-u ima na tom području prednost budući da već godinama postoji usluge pomoći u kući za Hrvatsku zajednicu u tom gradu koju pruža Australian Croatian Community Services – Melbourne.

Nedostatak radne snage koja govore hrvatski ili razumije hrvatski jezik je očevidan problem i stalno raste. Dovođenje njegovatelja iz Hrvatske nije moguće zbog sadašnjih propisa koje zahtijeva viza 457, te visokog standarda testova engleskog jezika, pismenog i usmenog, koje kandidati moraju polagati.

Smanjenje državnog financijskog dodatka staračkim domovima će imati veliki učinak na sve ustanove. Povišenje plaća djelatnika bez povećanja prihoda je već na veliko utjecalo na staračke domove diljem Australije i sada će se tek vidjeti koliko je smanjen operativni ostatak u svim domovima ove prošle finansijske godine.

Predviđeni nadoplati domovima za 'dodatne bolje usluge' od budućih stanovnika neće imati predviđeni rezultat kojeg država očekuje, po mišljenu naših ustanova i ustanova karitativnog karaktera.

Znači, postoji ozbiljna mogućnost pitanja opstanka za mnoge ustanove koje neće moći nadoknaditi mogući smanjeni prihod.

Cardinal Stepinac Village i Adria Village će nastaviti sa svojom dobro poznatom suradnjom, paziti na promjene i na rentabilnost.

Predstavnici hrvatske udruge za izgradnju prostorija za starije i nemoćne osobe u Victoriji su izvjestili da se, pored svih promjena u državnom sistemu, oni spremaju graditi nove prostorije sa 100 kreveta u Geelong-u. Tražili su moguće 'partnerstvo' sa hrvatskim udruženjima iz Sydneya i Canberre, ali s obzirom na nove državne promjene, 'partnerstvo' će biti razmatrano još u budućnosti, jer su uvjeti za partnerstvo sada teži.

"Australsko hrvatske društvene usluge" Melbourne će nastaviti sa svojim poznatim radom, a sada imaju dodatne mogućnosti pružati više pomoći starijim osobama, u skladu s novim zakonima.

Novo izabrana vlada je obećala smanjenje 'nepotrebne papirologije' ali je podržala sadašnje promjene u parlamentu, i to su sada novi zakoni.

Budućnost domova za ostarijele, budućnost usluga u obiteljskim domovima ili ostalih društvenih usluga bit će dosta različita od one kakva je sada.

Promjene su napravljene kako bi se zadovoljio nadolazeći rast broja starijih osoba i smanjen pritok državnog novca za naplatu potrebnih usluga.

Biti će više mogućnosti izbora za starije osobe.

Biti će promjena u naplaćivanju za usluge namijenjene starijim osobama.

Australija ima jedan od najboljih sustava pomoći za starije i bolesne na svijetu. Nadamo se kako će se taj visoki standard zadržati i po mogućnosti povišuti.

Australsko Hrvatske ustanove su dužne slijediti državne zakone budući da država regulira sve usluge. Mi isto osjećamo i razumijemo dužnost potrebe pomoći starijim članovima naše australsko hrvatske zajednice u domovima, a znamo da su mnogi od njih svojim rukama i novcem gradili te domove, u suradnji s Australskom vladom, poštujući zakone.

Svi prisutni su izrazili zadovoljstvo što su se, usprkos svemu uspjeli okupiti i razmijeniti iskustva. Sve su organizacije i domovi svjesni velikih promjena, no ipak su pokazali optimizam i naravno ne odustajanje od svog teškog, napornog rada. Sretan i zahvalan osmijeh starijih članova naše zajednice kojima je pomoći mogla biti pružena, dovoljna su nagrada.

Napisao Matt Smolcic, CEO "Cardinal Stepinac" Village

Zahvaljujemo se inicijatorima iz naselja "Cardinal Stepinac", te domaćinima naselja "Adria Village" na ukazanom gostoprimgstvu.

POMOĆ U KUĆI – ŠTO KLIJENTI MISLE O NAMA?

Marina Rozić, voditeljica programa paketa društvene skrbi

Jedna od osnovnih obveza programa Paketa društvene pomoći je osigurati svojim klijentima usluge u skladu s njihovim potrebama, njegu i skrb visoke kvalitete, i što je najbitnije, mogućnost izbora.

Australsko hrvatske društvene usluge još od 2002. godine putem programa Paketa društene pomoći, pružaju pomoći svojim klijentima u vidu skrbi i njegu kod kuće, skrbi radi predaha i prijevoza.

Anketa korisnika programa koju smo proveli prošle godine nam pokazuje kako je većina naših klijenata zadovoljna skrbi koju primaju. U anketu je uključeno 45 klijenata programa Paketa društvene skrbi u starosnoj dobi od 70 do 93 godine. Ove podatke smatramo zanimljivim i vrijednim pokazateljima, na koji način naši klijenti razmišljaju o nama.

*****

Je li pomoći koju primate kroz Program društvene skrbi za starije u skladu s vašom kulturom i običajima?

Jesu li pružene usluge flexibilne?

Jesu li pružene usluge prilagođene vašim potrebama?

Razumijete li vaša prava i obveze kao korisnik usluga?

Jeste li zadovoljni načinom na koji se štiti privatnost i povjerljivost vaših informacija?

Jeste li zadovoljni voditeljom vašeg programa.

Jeste li zadovoljni kako brzo voditelj vašeg programa odgovori na vaš zahtjev ili žalbe?

Jeste li zadovoljni s kvalitetom usluga koje vam pružamo (osobna njega, pomoći u kući i sve druge usluge koje primate)?

Jeste li zadovoljni dodjeljenim vam radnikom/radnicom?

Dolazi li vaš radnik/radnica na posao u očekivano radno vrijeme?

izrazito se slažem

djelimično se slažem

ne slažem se uopće

CACPs Klijenti uživali u Maškarama

Narod od pamтивjeka poznaje običaje maskiranja, a ta tradicija je vrlo živa i danas, što dokazuje nedavno organizirana ‘Maškare’ zabava u Sportskom centru “Dandenong City” ili kako ga mi volimo zvati “Hajduk”. Pored mnogobrojnih gostiju na zabavi su se našli i naši CACPs klijenti.

Iako nisu bili pod’ maskama’ uživali su u veseloj i zabavnoj atmosferi. Uz dobro društvo, muziku i hranu svi su bili dobro raspoloženi. Dodatak raspoloženju je bilo trostruko rođendansko slavlje. Gospodin Milan Beč, gospođa Rina Pahljina i gospođa Anđelka Petrović koja je na taj dan navršila 94 godine, ne očekujući, proslavili su svoj rođandan. Dan je protekao ludo u smijehu, šali i pjesmi.

Gordana Dudović - Program paketa društvene skrbi

POSREDNIŠTVO

Dok pozdravljamo 2013 godinu, zahvaljujemo se svima koji su nam pomogli premjestiti se u novi ured, malo bliže gradu!

Predstavljamo vam nove radnike koji su se pridružili Programu Posredništva (Brokerage) na sjeverozapadnoj, te južnoj i istočnoj strani grada:

Silvana Ignjatović	16/01/2013	Katica Guljaš	08/01/2013
Ankica Matković	09/01/2013	Ivanka Garić	19/08/2013
Dragica Mecanović	08/08/2013		
Steven Tokić	19/09/2013		

Steven, prvi muškarac zaposlen kao radnik direktne skrbi u našem programu proširio je i mogućnost pružanja usluga na sjeverozapadnoj strani grada, a tri naše nove radnice stanuju na sjeveru grada i time smo mogli pomoći klijentima koji tamo žive. Katica i Ivanka pomažu klijentima koji žive na južnoj i istočnoj strani grada.

Program posredništva (Brokerage) i dalje raste, a ovim putem pomažemo i klijentima drugih narodnosti. Sve ovo je rezultat reputacije koju uživa naša organizacija i način na koji naši radnici pružaju usluge klijentima, što je svakako prepoznato i od drugih organizacija.

AHDU je nominiran i za jednu od prestižnih nagrada, *Victoria's Multicultural Award for Excellence*. Veliko hvala svima.

Svi mi uporno i teško radimo kako bi ljudi iz zajednice dobili pomoć koju traže, u prvom redu da im vladino tijelo za procjenu odobri takav status, po kojem bi imali pravo na pomoć. Pozitivna razmišljanja o nama velik su nam poticaj da budemo još bolji. Molimo nazovite naše urede ako vi trebate pomoć, ili pak znate nekoga kome je ta pomoć potrebna.

**Mirjana Mihoč
Silvana Pavlovska
Tim Programa Posredništva**

Program kućne i društvene skrbi - HACC

Planirane grupne aktivnosti

WHITTLESEA

Da su pripadnice hrvatske zajednice, bez obzira na životnu dob, uvijek spremne odvojiti vrijeme kako bi skrenule pažnju na projekte koji su od značaja, kako za hrvatsku tako i za zajednicu u cijelini, uvjerili smo se mnogo puta do sada.

Najsvježiji primjer je projekat MIR, u sklopu kojeg su se članice planiranih grupnih aktivnosti (PAG) koje djeluju na području Whittlesea radile vunenene pokrivače. MIR je inače projekt koji AHDU rade u suradnji sa agencijom inTouch, a cilj mu je skrenuti pažnju na prevenciju nasilja u obitelji.

Vrijedne su gospođe posljednjih par mjeseci svaki slobodan trenutak ispunjavale heklanjem ili pletenjem kvadratića koji su na kraju ujedinjeni u dva prelijepa pokrivača. A kako bi se njihov vrijedni rad istaknuo pokrivači su trenutno izloženi u knjižnjici u Lalour-a, a kao dio kampanje *White Ribbon Day*. Iako ovakva vrsta tematike može vrlo često imati suprotan učinak, te ljude pokolebiti da uzmu učešće u projektu kao ovaj, to se u ovom slučaju nije dogodilo. Naprotiv, to je ove drage gospođe potaknulo da s ljubavlju i strpljenjem dovrše ono što su započele.

Uz gore navedenu aktivnost bitno je dodati da je grupa posjetila dom za starije osobe Regis Karingal Manor u Fawkner-u, gdje ih je osoblje upoznalo sa radom doma kao i sa uvjetima u domu. Iz prve su ruke dobili informaciju o procesu ulaska u dom, kao i plaćanju.

Kako bi se grupa upoznala sa novo nastalim promjenama u pružanju usluga starijim osobama, Franci Buljat je održala predavanje na ovu tematiku prilikom kojeg su članovi grupe dobili odgovore na pitanja o vrstama servisa te o načinu kako bi počeli primati iste.

Grupa planiranih grupnih aktivnosti koja djeluje na sjeveru, ili kako je mi nazivamo "Whittlesea", djeluje od polovine prošle godine. Članovi se okupljaju svakog ponedjeljka i s djelatnicom Lily Šilić provode ugodno vrijeme, ne samo družeći se, već aktivno sudjeluju i na raznim informativnim predavanjima i hvale vrijednim projektima. Svaka čast!

Lily Šilić

Voditeljica programa kućne i društvene skrbi (HACC)

Regis, Karingal Manor - Fawkner

FOOTSCRAY I DEER PARK

Planirne grupne aktivnosti su još jedan u nizu projekata koje postoje u AHDU. Najbitniji cilj ovih grupa je skupiti osobe na jednome mjestu, gdje će imati mogućnost da se druže sa osobama koje govore istim jezikom i imaju istu ili sličnu kulturu. U našim grupama se sastaju i druže osobe iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, gdje se osjećaju da pripadaju, gdje se osjećaju dobrodošli a u isto vrijeme dobivaju informacije relevantne za njih same.

AHDU pruža tjedne sastanke u Footscray-u i Deer Parku i isti su fantastično posjećeni. U 2013 godini smo uživali u raznim aktivnostima, edukativnim predavanjima i izletima. Samo neke od aktivnosti su joga na stolici, koja je dizajnirana za starije osobe, šetnje, odlazak u kino, predavanja na temu demencije, fizičkog i psihičkog zdravlja,

informacije o raznim drugim organizacijama i pomoći koje one nude.

Naše grupe su aktivno učestvovale u obilježavanju "Tjedna starijih osoba", "Tjedna izbjelica" i "Dana harmonije" općine Brimbank.

AHDU pridaje posebnu pažnju predstavljanju i uključivanju u široku australsku javnost. Budući da smo poznati u raznim drugim organizacijama, bili smo izabrani da učestvujemo u velikoj kampanji o demenciji koju je vodila organizacija "Alzheimer's Australia". Članovi naših grupa su pratili predavanja na temu što je demencija, kako se ophoditi sa ljudima koji pate od iste, kako voditi brigu o sebi da biste je spriječili i razne druge teme. U sklopu istog projekta uživali smo u izletu u Brimbank Park, gdje su nas ugostili čuvari Parka i gdje smo uživali u ukusnom ručku sa roštilja. Ovaj projekat se završio velikom prezentacijom u Melbournu (Multicultural Hub) na kojoj smo predstavili AHDU i uručeno nam je priznanje za izuzetnu suradnju. Svi smo ponosni na ovo priznanje!

Također smo posjetili umirovljenički klub pri Dinamu, St. Albans gdje smo obilježili Dan očeva, uz dobru hranu i muziku. Također smo posjetili i klub koji se sastaje u Hrvatskom Katoličkom Centru Sunshine. U sklopu naših aktivnosti se trudimo pomoći osobama da budu što samostalnije. Samostalnost je i kada smo u stanju da pomognemo drugima u njihovim aktivnostima. Glede toga smo pomogli pri organizaciji ručka za 80 osoba u suradnji sa organizacijom Community Bites.

Brimbank Park

Senada Ekić
PAG Koordinator

Kingsville Village Otvorenje

Joga, Footscray

DANDENONG I ENDEAVOUR HILLS

Zadatak i cilj svih djelatnika Australsko hrvatskih društvenih usluga je na najbolji i najprikladniji način pomoći starijim članovima naše zajednice kako bi što duže bili aktivni i time živjeli zdravije i sretnije. Jedna od osnovnih namjena HACC PAG programa je omogućiti kontinuirano okupljanje starijih (ponekad izoliranih) članova hrvatske zajednice i pružiti im aktivne inovativne sadržaje u vidu sastajanja, informativnih predavanja o zdravlju i skrbi za starije, druženja, piknika, posjeta muzejima, kazalištima, izložbama, festivalima cvijeća, sportskim igrama, izrada rukotvorina, ukrasa i slično....

Grupa Planiranih Aktivnosti PAG, u okviru svog programa pokušava svojim članovima/klijentima osigurati što veći broj aktivnosti koje obiluju vrijednim i poučnim informacijama koje im omogućavaju razvijanje svijesti o problemima, bolestima, uslugama društvene skrbi za starije i sl. Tijekom proteklog perioda od Uskrsa do Bočića, PAG grupe Južne Regije održale su niz informativnih predavanja kao što su: Stanovanje za starije, Inkontinencija TENA, Treća životna dob, Alzheimerova bolest, Hranidbeni sastojci, inTouch – protiv nasilja u obitelji i sl. PAG grupe su također posjetile i koncerete kao što su "British Pop" te koncert Karen Knowles u lokalnom kazalištu DRUM. U dva navrata Gupe PAG su također ugodno druženje organizirale u Poljskom restoranu i restoranu RSL u Dandenongu.

Myuna Farm- Svibanj 2013. - Obje PAG grupe posjetile su lokalnu atraktivnu Myuna Farmu gdje su uz stručnu i zabavnu pomoć i vođenje djelatnika inženjera agronomije Jana Kotevskog, vlakićem i pješice obišli farmu, a naši su članovi imali posebnu prigodu hraniti divlje ptice, patke i crne labudove te se upoznati s domaćim i divljim autohtonim životinjama. Ručak su proveli u ovećoj brvnari gdje su stručni momci, članovi grupe, ispekli izvrstan roštilj a vrijedne članice pripremile salate i slatke delicije. Nakon obilja smijeha, šala i vrijednih informacija o lokalnoj obrazovnoj i turističkoj atrakciji Mayuna Farma će svim članovima ostati u dugom sjećanju.

Aquarium-28.lipnja, 2013. PAG grupe obiju centara (Footscray i Dandenong) posjetile su i znamenitu atrakciju Melbourne-a, veliki Aquarium u središtu grada gdje su razgledali neke od 10.000 vrsta riba i vodenih životinja među kojima i najveće svjetske morske krokodile, te su, okruženi bezbrojnim morskim životinjama, razgledali i prošli kroz spektakularni stakleni podvodni tunel uživajući u tom nepoznatom svijetu morskih dubina. Neponovljiv doživljaj Aquariuma u kojem su naši članovi doživjeli raznolikost morskog svijeta od najdubljih oceana do ledenih voda Antarktika, završio se finim ručkom u obližnjem Food Court-u blještećeg Casina. Svakako nezaboravan izlet članova naših dvaju centara ostat će svima u dugom sjećanju.

Old Cheese Factory – Tijekom srpnja 2013. g. PAG grupa je s većinom članova posjetila nacionalno zaštićeni kompleks Old Cheese Factory u predgrađu Berwick nedaleko Dandenonga gdje su u predivno uređenim prostorima i vrtovima razgledavali parkove raznobojnog i neobičnog cvijeća, povrća i nasada te su ručak proveli u krasnom ambijentu "The Homestead Café-a".

Westall Retirement Villages - Na inicijativu Katice Milanović, volonterke AHDU-a koja je ujedno i stanovnica "Lexington Gardens" doma za starije u okviru Westall Retirement Villages u Springvale-u, u kolovozu mjesecu PAG grupa petkom (Dandenong) posjetila je ovaj dom kako bi se uz pomoć osoblja članovi upoznali s mogućnostima boravka u jednom od ovakvih stambenih objekata kada starije i nemoćnije osobe dođu do situacija kada više neće biti u stanju brinuti same za sebe. Luksozno opremljeni objekti za stanovanje i svi ostali uvjeti zdravstvene skrbi za starije oduševili su sve naše članove PAG grupe tako da su se pojedinci već uvelike stali raspitivati i o svim potrebnim uvjetima i dokumentaciji kako bi si pokušali osigurati svoj smještaj kada za to dođe vrijeme. Nakon ugodnog druženja naši su članovi sjeli u obližnjem "Fish & chips" restoranu gdje su slasno pojeli "najbolji fish and chips u gradu".

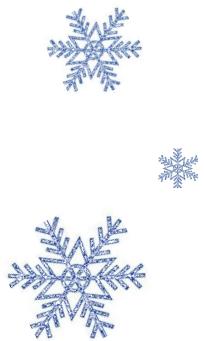
Tulip Festival - Atraktivni Festival tulipana u predgrađu Silvan (40-tak kilometara istočno od Dandenonga) osnovan 1954.g. i privlači pozornost mnogih u Viktoriji tako da je i Program HACC PAG za sve svoje članove objiu PAG grupa u 18. rujna organizirao posjet ovom zanimljivom festivalu i sajmu cvijeća i to tijekom njihovog tjedna seniora. Uz veselo čavrjanje i šale Martin i Darko prevezli su s 2 mini autobusa vesele članove obje PAG grupe Južne regije do pitoresktnog gradića Silvan. Približivši se nepreglednim alejama tulipana svim članovima je zaista zastao dah... obilje boja, nijansi i razlicitih vrsta tulipana uzdizalo se ponosno prema sunčanom proljetnom nebu. Nakon obilaska omanje zanimljive trgovine suvenira gdje je većina članova ostavila i pokoji dolar, u manjim grupama članovi su krenuli prema alejama tulipana između koji su se isticale neobične skulpture lokalnih i međunarodnih umjetnika skulptora. Vesela grupa je tijekom predaha pojela ručak u njihovom natkritom restoranu te uspjela popiti i topli napitak tako da su se s prvim kapima proljetne kiše zaputili prema autobusima a zatim i natrag u Dandenong. Zaista nezaboravan izlet u svijet šarolikih tulipana i umjetnosti.

Lidija Vranic Farewell Party - Tijekom listopada 2013.g. PAG grupa petkom organizirala je i oproštajnu "veselicu" za svoju članicu Lidiju Vranić prigodom njenog povratka u domovinu Hrvatsku. Nakon niza godina boravka u Australiji i ne baš laka srca, Lidija se odlučila na povratak domovini. Članica AHDU-a od 2008.g. Lidija je aktivno sudjelovala u svim aktivnostima i programima PAG HACC grupe uvijek se osjećajući presretnom u krugu svojih najbližih. Za ovu posebnu prigodu Lidija je sama pripremila i obilatu zakusku s ukusnim slatkim delicijama i pićem, a za šale, veselje, pjesmu i ples pobrinule su se naravno njene priateljice i sučlanice grupe tako da veselju i suzama nije bilo kraja. Za ovu prigodu članice, djelatnici AHDU-a i njene priateljice poklonile su joj i vrijedan poklon koji je i samu Lidiju natjerao na suze. Članice PAG grupe oprostile su se od Lidije uz dobre želje, Božji blagoslov, obilje zdravlja i sretan život u domovini Hrvatskoj.

Lidija Vranic

"Maškare" - 30. listopada, u prostorijama nogometnog kluba Dandenong City –tzv. "Hajduka", djelatnici Australsko hrvatskih društvenih usluga, točnije HACC PAG grupe, organizirali su za svoje članove planiranih grupnih aktivnosti, pravi maskenbal.

Svi su se članovi potrudili doći neobično odjeveni, neki su doduše imali samo masku na očima, a neki su bili kreativniji i zaista su si dali puno truda. Bilo je tu raznih maski poput kostimirane mlade trudnice "djece cvijeća" iz 70-tih, zatim španjolske plesačice flamenka, ciganske plesačice, ciganskog konjokradice, smrti, Disney-evih junaka, pirata s Kariba i sl. Dogodilo se čak da se ni prijatelji nisu mogli prepoznati!

Uz šaroliki repertoar i živu glazbu Ivice Fontija bilo je tu puno plesa, pa i onog "grupnog plesa s metlom". Naravno, ništa se ne može ni zamisliti bez dobrog ručka kojeg su spravili vrijedni članovi kluba. Zabavi su također nazocili predstavnici općine Casey i državnog ureda koji financira ove programe, koji su također lica prekrili simboličnim krinkama kako bi se uklopili u ambijent "maškara". Nisu mogli sakriti svoje oduševljenje aktivnim i kreativnim članovima hrvatske zajednice te su direktori organizacije AHDU-a, Franci Buljat izrazili svoje divljenje i zahvalnost, zaželjevši čitavoj organizaciji još mnogo uspjeha u radu.

Tijekom veselog i razigranog programa kojeg su organizirali Koordinatorica programa Kućne i društvene skrbi (PAG HACC), Danijela Dabo uz pomoć suradnika Darka Kotevskog bilo je i prštavih šala, obilje plesa, zanimljivog grupnog plesa "s metlom", karaoke pjevanja "Na suho", tombola i naravno, kao krunu veselja, proglašenje najbolje kostimiranih sudionika. Nakon "vijećanja" stručnog žirija nagrade su dobili sljedeći sudionici Maškara:

1. Vesna Dinek - "Trudnica iz djece cvijeća 70-tih",
2. Nikola Vučić - "Ciganski konjokradica",
3. Marija Matotek - "Crna smrt",
4. Katica Antonić - "Minny Mouse",
5. Ljubica Šverko - "Španjolska plesačica",
6. Janja Ivičević - "Ženski biskup"

Božićni ukrasi / rukotvorine – Tijekom studenog 2013.g. kreativna, svestrana i vrijedna članica PAG grupe petkom iz Dandenonga, Štefica (Sudar) Šimunić incirala je i organizirala izradu božićnih ukrasa (kuglica za jelku) za sve članove svoje grupe. Vrijedne i spretne ruke naših članica ubrzo su započele s minucioznim radom i šarolikim blještećim šljokicama u raznobolnim šarama i viticama izrađivati prekrasne kuglice za božićnu jelku. Ljepota ovih originalnih i bogatih ukrasa nadmašuje sve uobičajene komercijalne božićne ukrase jer su zaista izrađeni u duhu svetkovine Božića i to u veselom društvu prijatelja Hrvata u prostorima organizacije AHDU-a, organizacije koja im već postaje bliska i draga kao njihov drugi dom...

Bogatsvo i raznolikost proaktivnih sadržaja i aktivnosti tijekom čitave protekle 2013.g. odlika su bili vrijednog rada obju grupa HACC PAG programa. Očekuje se da će tako i sljedeća 2014. donijeti mnogo novih i zanimljivih sadržaja kako bi našim članovima učinili život veselijim, zdravijim i dužim....

Danijela Dabo, HACC Koordinator,
napisao i adaptirao, Darko Kotevski, Koordinator

FESTIVAL STARIJIH GRAĐANA U VICTORIJI - NEDJELJA 6. LISTOPADA

AHDU je i ove godine u sklopu ACSIHAG programa, bila sudionica Festivala starijih građana Viktorije koji se održao na obalama Yarre i Federation Square-u. Štandu su pristupili brojni hrvati koji su zainteresirani o promjenama koje su se događale i još se događaju u sektoru starenja na državnom levelu.

CROCTOBER FESTIVAL

AHDU u suradnji sa inTouch organizacijom i grupom MIR sudjelovala je na Croctober Festivalu koji se održao 26. listopada na Lot 2 Somers St North Sunshine, gdje smo posjetiteljima ponuditi adekvatne informacije o različitim uslugama koje pokriva područje društvene skrbi o starijim osobama, a organizacija inTouch i radna grupa MIR također su ponuditi informacije kojima žele razviti svijest o pravilnim i pozitivnim međusobnim odnosima i poštovanju u obitelji.

Ovim putem pružena je prilika posjetiteljima štanda da pisanjem poruka poruče što za njih znači poštivanje međusobnih odnosa. Osobe koje uzmu učešće u pisanju osobnih poruka ušle su u krug za osvajanje vrijedne nagrade.

BALLARAT – Nedjelja, 24. studenog 2013.

Silvana, ACSIHAG

Hrvati Ballarat-a su s nestrpljenjem dočekali dolazak novog svećenika Luke Pranjića.

Sveta misa se održala u crkvi St Alipius, Ballarat, gdje se okupilo 40-ak mještana.

Pozivu su se odazvale i Franci Buljat, ravnateljica Austrasko hrvatskih društvenih usluga i Silvana voditeljica Programa potpore usluga staračke skrbi i zdravog starenja (ACSIHAG). AHDU je već nekoliko godina uključena u glavna okupljanja članova hrvatske zajednice u Ballaratu, koja koristi kako bi podijelila važne informacije vezane uz skrb za starije osobe. Ova zjednica je samo dva sata udaljena od centra Melbourne-a, ali je ipak izolirana.

Nakon mise i kratkog upoznavanja, uputili smo se svi zajedno u hrvatski klub 'Stjepan Radić' gdje se spremalo, kao po običaju, pečenje uz kavu i domaće kolače koje su ispekle vrijedne domaćice.

Poslijepodne je bilo ispunjeno radosnim licima, razgovorom i optimizmom u nadi da će novi svećenik nastaviti jednom mjesечно ispunjavati sjedala crkve, gdje će se čuti hrvatska riječ.

Istog poslijepodne djetatnice su iskoristile priliku i prisutnima podijelile anketu putem koje su željele čuti njihovo mišljenje o novoj reformi skrbi za starije osobe i pravu na izbor usluga. Rezultati ankete, koja će se podijeliti i drugim članovima hrvatske zjednica, pomoći će AHDU pri planiranju novih vidova pomoći zajednici.

A NEW BEGINNING - PERSONAL EXPERIENCES NOVI POČETAK - OSOBNA ISKUSTVA

Australsko hrvatske društvene usluge (ACCS) zajedno sa Australsko hrvatskim psihijatrijskim uslugama (CPOS), obilježile su izdanje publikacije

“Novi početak – osobna iskustva”, u kojoj je svoju useljeničku priču sa svjetom podijelilo desetoro ljudi iz hrvatske zajednice Viktorije.

Organizaciji su dodijeljena sredstva za projekt u kojem će deset useljenika iz zajednice, koji su u Australiju pristigli u različito vrijeme i pod različitim okolnostima. Svaki od ovih ljudi koji su pristali sudjelovati u projektu imao je svoju posebnu i unikatnu priču, koja je evo i po prvi puta zabilježena.

U uredu Australskih hrvatskih društvenih usluga Dandenong, u ponедјeljak 3. lipnja službeno je i obilježeno izdanje publikacije, kojoj je prisustvovalo devet od ukupno deset sudionika projekta.

Franci Buljat, ravnateljica AHDU, pozdravila je sve prisutne i zahvalila im na sudjelovanju. Članica Upravnog odbora, Rosalia Marinov, nako toga je prisutnima uputila prigodne zahvale i čestitke, i sama se prisjećajući priča svojih roditelja koji su iz Hrvatske davno došli u ovu zemlju. Ona je naglasila važnost baš ovakve publikacije, putem koje će bar neke od useljeničkih priča ostati zapisane i za buduće generacije.

O projektu je zatim govorila Silvana Pavlovski, koja je i razgovarala sa svim sudionicima i njihove priče prenijela na papir. Njen je zadatak bio zabilježiti priče ljudi koji su na neki način zanimljive, bilo to zato što su pripadali jednoj određenoj grupaciji ljudi, kao npr 60-tih, kada su ljudi putovali brodom, ili su mlađi ljudi koji su se ovdje doselili zbog ekonomskе situacije u Domovini, ili pak oni koji su došli zbog političkih razloga, te onih nakon zadnjeg ratnog sukoba u Hrvatskoj i BiH kao izbjeglice.

Rosie Jurina čitala je odlomke nekoliko priča na engleskom, a Darko Kotevski na hrvatskom jeziku. Nakon službenog dijela, sudionicima su podijeljene knjige, a za njih je bila organizirana i lagana zakuska.

Naslov publikacije: New Beginning - Personal Experiences
(Novi početak – osobna iskustva)

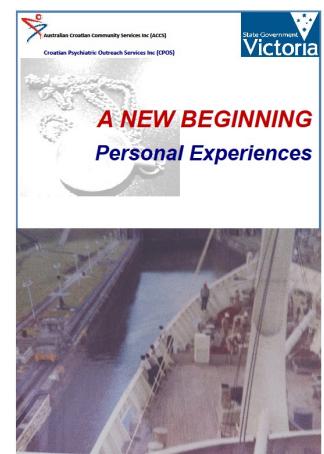
Sredstva odobrili: Office of Multicultural Affairs and Citizenship

Voditelj projekta: Silvana Petric-Pavlovski

Prijevod na engleski: Darko Kotevski

Lektura: Franci Buljat

Sudionici projekta: Slavica Aganović, Mirela Bašić, Marija Čuljak, Vesna Dinek, Janja Ivičević, Manda Parić, Jasminka Radivoj, Marija Šimunovic, Boris Škontra, Kristina Vuković

Svima najljepša hvala – Australsko hrvatske društvene usluge

Tečaj Kompjutera

Organizacija AHDU-a već poduze vremena organizira tečajeve kompjutera i osnova poznavanja Interneta u sklopu Programa obrazovanja za odrasle koji se se pokazali izuzetno popularnima, te je stoga i nastavila pružanje ovih usluga, tako da se tečajevi trenutno održavaju u Footscray-u i Dandenongu.

Tečajevi kompjutera u Dandenongu održavaju se u dva turnusa 2,5 sata jednom tjedno (tijekom 12 tjedana). U jutarnjoj smjeni tečaj se održava za početnike i zamišljen je kao početni tečaj upoznavanja osnova kompjuterskih i Internetskih aplikacija (uključivanje i isključivanje LapTop-a, logiranje, otvaranje Interneta, značenje i funkcije simbola (icons), otvaranje / registriranje osobne E-mail adrese, korisničko ime, lozinka, Sign In-Sign Out, odašiljanje elektronske pošte (e-mail), korištenje aplikacije "attachment", odašiljanje attachment-a, otvaranje i pohranjivanje attachment-a i sl.). U poslijepodnevnoj smjeni tečaj se održava za napredniju grupu koji već posjeduju određena znanja i tehnike korištenja Interneta a program sačinjavaju tehnike transmisije i pohranjivanje fotografija sa SD i sličnih Kartica foto-digitalnih kamera, odašiljanje grupnih e-mail poruka s attachmentima, pisanje i pohranjivanje Word dokumenata, Copy-Paste tehnika, Photo Editing, Registriranje i korištenje Facebook društvene mreže, Skype i sl.).

Tečaj upoznavanja kompjutera i Interneta te engleskog jezika za svakodnevnu uporabu u Footscray-u za odrasle zamišljen je kao kombinacija osnovnih sposobnosti korištenja kompjutera i jednostavnih Internetskih aplikacija (uključivanje i isključivanje LapTop-a, logiranje, otvaranje Interneta, značenje i funkcije simbola (icons), otvaranje / registriranje osobne E-mail adrese, korisničko ime, lozinka, Sign In-Sign Out, odašiljanje elektronske pošte (e-mail), korištenje aplikacije "attachment", odašiljanje attachment-a, otvaranje i pohranjivanje attachment-a i sl.) te kao dodatni program učenja engleskog jezika za one kojima engleski jezik nije materinji jezik. Program učenja engleskog jezika za odrasle osmišljen je kao jednostavniji komparativni pristup engleskom jeziku a u svrhu uporabe jezika za svakodnevno snalaženje i razumijevanje kompjuterske tehnologije.

Uz radost druženja, izmjenu iskustava, upoznavanje s osnovama digitalne kompjuterke pismenosti i učenje engleskog jezika za potrebe svakodnevnice, svi polaznici tečajeva redovito ispunjavaju sve zadane zahtjeve programa i s ushićenjem otkrivaju "novi svijet tehnološke komunikacije".

Darko Kotevski, Koordinator i voditelj tečaja

Imate li problema s vašim osobnim računalom?

Sigurno ste se već puno puta upitali gdje i kome se obratiti kada se pokvari vaše osobno računalo.

Za servise, popravak i održavanje računala nazovite s povjerenjem Zvonka.

0421 597 372
zed@tradingplaza.com.au

Zvonko ima dugogodišnje iskustvo rada sa računalima. Grovori hrvatski jezik; i što je najvažnije sve poteškoće koje imate s računalom rješava stručno i u kratkom mogućem vremenu.

Tečaj hrvatskog jezika - Dodjela priznanja

Dana 11. srpnja u prostorijama Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Melbourne-u, dodijeljena su priznanja studentima koji su uspješno završili 1. semestar tečaja hrvatskog jezika za odrasle. Ove tečajeve organizira ju i vode Australsko hrvatske društvene usluge, koji na ovaj način podržavaju učenje hrvatskog jezika vec 15 godina.

Dok su neki studenti iskoristili priliku odlaska na godišnji odmor u Hrvatsku i tamo vježbati svoje znanje, oni koji su ostali, došli su u Konzulat, gdje su im bila dodijeljena priznanja.

Uvodne riječi prisutnima uputila je Franci Buljat, ravnateljica Australskih hrvatskih društvenih usluga, koja je između ostalog naglasila važnost pohađanja tečajeva ove vrste, zahvalila se svima, a posebno gospodinu Antunu Babiću i drugim djelatnicima Generalnog konzulata Republike Hrvatske koji su ponovno pristali biti domaćinima ove vrijedne svečanosti. Prisutne je zatim toplo pozdravio sam gospodin Antun Babić, koji je pohvalio studente, ne samo zbog njihove želje za učenjem hrvatskog jezika, već i želje za boljim upoznavanjem hrvatske kulture i tradicije. Studenti nisu samo druga ili treća generacija pripadnika hrvatske zajednice, već i oni kojima je partner hrvatskog podrijetla, a bilo je i onih koji hrvatski uče zbog poslovnih ili čisto turističkih razloga.

Učitelji Marijana Pokrivač iz Dandenong-a i Zdravko Rajić iz Footscray-a također su prisustvovali dodjeli priznanja. Oni su govorili o tome kako su bili impresionirani svojim studentima koji su marljivo učili. Zdravko Rajić je tijekom formalnog dijela večeri govorio o svojim pozitivnim učiteljskim iskustvima. Prisutnima se isto tako obratila i Rosalia Marinov, članica Upravnog odbora Australskih hrvatskih društvenih usluga. I ona se zahvalila studentima te govorila o tome sto zapravo motivira studente koji uče hrvatski jezik, tako daleko od matične zemlje.

Nakon formalnog dijela večeri, prisutni su uživali u prijatnom razgovoru uz laganu zakusku i domaće kolache koje je ljubazno za ovu priliku napravila dugogodišnja volonterka i članica grupe planiranih aktivnosti Australskih hrvatskih društvenih usluga, gospoda Josipa Herceg.

Ukoliko ste zainteresirani za pohađanje tečajeva hrvatskog jezika, bez obzira na stupanj znanja, molimo nazovite Australsko hrvatske društvene usluge na 9791 6000 za više informacija.

Rosie Jurina, Koordinator hrvatskog tečaja

"ALL 4 SPORT" - "SVI ZA SPORT"

U subotu 13. travnja 2013. u parku Yan Yean Reservoir u općini Whittlesea održan je zanimljiv susret Hrvata umirovljenika iz različitih područja grada Melbourne-a. Na inicijativu Silvane Pavlovski, koordinatorice programa informacije o uslugama skrbi za starije i promicanje zdravog starenja iz organizacije 'Australsko hrvatskih društvenih usluga' i Ivana Jurkovića, predsjednika Hrvatskog socijalnog kluba Mornington Peninsula iz Rye-a sakupili su se članovi tri umirovljenička kluba: Mornington Peninsula Rye, Cro-Aussie Elderly Citizen Bocce Klub – Keilor East i Socijalni Club Sunshine, njih ukupno 60-tak. Inicijalna ideja bila je okupiti starije građane Hrvate u što većem broju kako bi se uz druženje i sportske igre adekvatne njihovoj dobi i sposobnostima predstavile i neke važne informacije koje bi im mogle koristiti u životu a sve u cilju dužeg i zdravijeg starenja i življena u svom domu.

Ispred organizacije AHDU-a (Australsko hrvatskih društvenih usluga) našli su se na terenu i djelatnici Silvana Pavlovski, Lily Šilić, Mirjana Mihoč te Darko Kotevski. Uz organizaciju AHDU-a zamisao organizatora je bio okupiti i neke druge pružatelje usluga društvene skrbi za starije, tako da su pozvane i predstavnice organizacije Carers Victorija, Annalisa Cannizzaro te Antonia Šilić ravnateljica radne grupe MIR koja provodi poseban državni program za hrvatsku zajednicu o razvijanju svijesti o problemu obiteljskog nasilja pod nazivom "Poštujte svoju obitelj". Lily Šilić i Darko Kotevski su također članovi radne grupe MIR, tako da su ove dvije organizacije imale najveće učešće u obrazovno/informativnom dijelu ovog zanimljivog i srdačnog skupa.

Tijekom prijepodneva formirana su dva takmičarska sportska tima tradicionalne mediteranske igre BOCCE (boće) dok je Lily Šilić povela grupu žena na posebnu šetnju koristeći štapove za hodanje po travi,

tzv."Nordic Pole Walking". Silvana je za to vrijeme s drugom grupom žena povela zanimljivu i prilično zahtjevnu, sve popularniju sportsku igru Frizbi ("Frisbee").

U isto vrijeme je Mirjana Mihoč, djelatnica organizacije AHDU-a (inače medicinska sestra) postavila malu postaju za mjerjenje krvnog pritiska svima koji su bili voljni provjeriti stanje svog tlaka, a poznato je da se u starijoj životnoj dobi mnogi suočavaju s problemom visokog tlaka.

Nakon prvog dijela ovog zanimljivog "sportskog dana" razdragni Hrvati prionuli su na ručak...bilo je tu naravno svega, obilje slasnih hrvatskih delicija, kobasicice, pečene svinjetine uz salate, štrudle, gibanice i slasne kolače a našla se i pokoja kapljica (jer, naravno, dobar zalogaj nikada ne ide bez dobre kapljice!).

Nakon ručka su članovi organizacija i organizatori Silvana i Lily uz propisno ozvučenje predstavili izmjene u načinu skrbi za starije osobe u Australiji kako bi nazočne upoznali sa najnovijim promjenama ovog zakona te im pružili usmene i tiskane informacije o tome na koji je način moguće ostvariti pakete društvene pomoći u kući i skrbi za starije osobe uopće. Zanimljivo je kako su svi nazočni Hrvati bili zainteresirani čuti i prikupiti sve moguće informacije tako da se tijekom izlaganja razvila prilično aktivna i kreativna diskusija s obiljem pitanja, primjera i prijedloga. Jedan od najčešće isticanih prijedloga i pitanja bilo je pitanje i problem gradnje prvog hrvatskog doma za starije u Viktoriji, na koje nitko od nazočnih nažalost nije imao adekvatnog odgovora, iako je ovo problem koji brine većinu starijih Hrvata. Nakon informacija o reformi zakona za skrb starijih mikrofon je preuzeila Annalisa, predstavnica organizacije Carers Victorija, koja je ukratko objasnila smisao njene organizacije i način na koji je osigurana potpora skrbnicima u Australiji. Svim

Mirjana Mihoč

Park Yan Yean Reservoir u općini Whittlesea

nazočnima podijelila je i tiskane informacije s podacima za sve potrebe skrbnika, osoba koje skrbe i brinu o svojim članovima obitelji, prijateljima, rodbini, susjedima i sl.

Predstavljen je i novi vladin program za hrvatsku zajednicu o razvijanju svijesti o problemu obiteljskog nasilja pod nazivom "Poštujte svoju obitelj". Antonia Šilić ravnateljica radne grupe MIR ogranka organizacije 'InTouch' objasnila je svim nazočnim na koji je način hrvatska zajednica uz tri ostale etničke zajednice odabранa za provođenje ovako značajnog projekta kojem je glavni cilj razvijanje svijesti o problemima obiteljskog nasilja i predstavljanje načina njegovog sprečavanja. Nakon Antonijinog izlaganja Darko je obišao nekolicinu skupina nazočnih i na istu temu pokušao prikupiti određene informacije, podatke i iskustva ljudi o tome koliko je hrvatska zajednica spremna govoriti o problemu obiteljskog nasilja te koja su njihova mišljenja o bliskoj povezanosti Hrvata unutar naše zajednice i na koji način je moguće poboljšati povezanost i tješnju suradnju Hrvata u Australiji.

U poslijepodnevnom dijelu ovog sportskog i informativnog dana dok se s jedne strane terena odlučivala tjesna odluka o pobjedi u boćama, s druge strane terana su Silvana, Lily, Antonija i Darko okupili nekih 30 žena koje su imale zadatku u što kraćem vremenu prenijeti čitavo jaje u žlici tzv. "Egg and Spoon Race". Darko je naravno, mikrofonom i šaljivim upadicama i bodrenjem pokušavao na sve načine dekoncentrirati žestre i takmičarski nastrojene žene...no, na kraju je ipak većina njih uspješno iznijela čitavo jaje do cilja. U svakom slučaju, bilo je

Takmičenje u Boćama

smijeha i šala, a sve je proteklo u pravom sportskom i natjecateljskom duhu.

Na kraju ovog zanimljivog i sportski – aktivnog susreta, naravno da nisu izostale ni nagrade pobjedicima, te veselo fotografiranje i razmjene iskustava. Svi su se složili da je dan bio neponovljiv i koristan i da bi ovakvi susreti trebali postati tradicija, te da bi se za sljedeći susret trebalo možda više angažirati na okupljaju još većeg broja starijih građana umirovljenika, kojima često nedostaje druženje, tjelesna aktivnost i naravno obilje informacija o uslugama, pomoći i potpori koja im je dostupna i koju pružaju mnoge organizacije društvene skrbi među kojima je najznačajnija i najkorisnija organizacija Australsko hrvatskih društvenih usluga.

Napisali: **Darko Kotevski i Silvana Pavlovski**

Ivan Jurković
Predsjednik kluba Rye

Šime Puhalović - najavljuje početak takmičenja u Boćama

Planirane grupne aktivnosti (Južna gradska područja) u sklopu programa ACSIHAG organizirali su sportske aktivnosti pod nazivom 'SPORT ZA SVE'.

Bilo je to jedno posebno iskustvo za sve prisutne. Klijenti su uživali sudjelovanjem u raznim sportskim aktivnostima adekvatnim njihovim mogućnostima kao što su boće, kuglanje, hodanje koristeći štapove tzv. "Nordic Pole Walking", badminton, kartanje, šah, a najviše su se zabavili u aktivnosti nošenja jaja u žlici tzv. 'Spoon Race'.

'Spoon Race' je definitivno pokupilo sve nagrade; klijenti i svi prisutni potvrdili su teoriju kako ljudima treba samo jedna mala, 'luda' ideja kako bi uživali u nečemu sasvim drugačijem od jedne obične svakodnevnice.

Osmjeh koji smo vidjeli na licima naših klijenata na taj dan je daleko ne zamjenjiv.

Silvana ACSIHAG

Prostorije Endeavour Hills, Casey 'SPOON RACE'

Nove prostorije ureda AHDU

Hrvatskoj zajednici dajemo na znanje da smo se koncem listopada preselili u nove prostorije. Poslijednjih 15 godina naš ured u Footscrayu nalazio se na adresi 40 Pickett Street. Kako je organizacija rasla, povećavao se ne samo broj zaposlenih nego i broj klijenata, broj studenata i onih koji su zbog drugih poslovnih razloga posjećivali naš ured. Prostor je jednostavno postao malen. Upravni odbor i djelatnici Australsko hrvatskih društvenih usluga zajedno su donijeli odluku preseliti se u veći ured koji bi bio više prilagođen potrebama organizacije. Željeli smo ostati u Footscray-u, gdje smo i od samog osnutka organizacije.

Za one koji nas ne poznaju, Australsko hrvatske društvene usluge je dobrovorna društvena organizacija neprofitabilnog karaktera koja već 30 godina pruža niz usluga hrvatskoj i bosansko hercegovačkoj zajednici u Viktoriji. Financirani smo od strane savezne i državne vlade. Naši najvažniji programi su:

- * Društvena skrb za starije osobe
- * Program kućne i društvene skrbi
- * Program potpore usluga staračke skrbi i zdravog starenja
- * Tečajevi poznavanja kompjutera i engleskog kao drugog jezika
- * Tečajevi hrvatskog jezika

Naš ured je na uglu ulica Parker Street i Whitehall Street, nalazimo se odmah do "Santo Spirito" veleprodajnog nabavljača cvijeća. Njihovo ime odmah ćete uočiti na zgradi. Samo smo 800 metara daleko od Doma u Footscrayu, ili 5 minuta šetnje.

Nova adresa je:

4-8 Parker Street, Footscray

Ostali detalji su isti

PO Box 2140, Footscray VIC 3011

Telefon: 03 9689 58111, Fax 03 9689 8419

ZM Renovations

- * Renovations
- * Partitioning
- * Synthetic Turf
- * Residential and Commercial Maintenance

*All Work Guaranteed
Affordable Pricing*

✉ Zdravko 0401 630 101
✉ Mladen 0402 362 460

Božićni običaji u Hrvatskoj

Na dan sv. Lucije, 13. prosinca, brojni su običaji širom Hrvatske. Do Božića je ostalo još 12 dana. U Slavoniji postoji običaj promatranja vremena svaki dan do Božića. Svaki od tih 12 dana predstavlja jedan mjesec slijedeće godine. Ako je vrijeme sunčano ili maglovito ili kišovito, vjeruje se da će takvo vrijeme biti taj pojedini mjesec u slijedećoj godini, kojeg predstavlja pojedini dan od sv. Lucije do Božića. Na sv. Luciju, djevojke upisuju imena 11 momaka na papiriće, a jedan ostave praznim. Svaki dan vade jedan papirić i spale ga. Vjeruju, da je ime koje posljednje ostane - ime momka za kojeg će se udati. A ako je posljednji papirić prazan, slijedeće godine neće se udati. U nekim sjeverozapadnim krajevima u zemlju se stavi 12 komadića crvenog luka. Poslije se po vlažnosti, procjenjuje kakvi će biti mjeseci u slijedećoj godini.

Na Svetu Luciju sijala se božićna pšenica kao simbol plodnosti, novog života i njegove obnove. Samim svojim izgledom davala je zelenilo i nadu usred zime i snijega, a služila je i kao blagoslov ljetine istodobno ukrašavajući domove. Isti običaj postoji i u Italiji i Portugalu, ali nije toliko raširen. Pšenica bi rasla sve do Božića, kada bi se uredila. Često bi se ukrasila hrvatskim bojama - crveno-bijelo-plavom trobojnicom, a katkad se unutar nje stavljala jabuka ili pak svijeća. Što je pšenica bila gušća i zelenija,

vjerovalo se da će biti bolja ljetina naredne godine. Poslije božićnih blagdana pšenicu se davalо pticama, da se taj sveti dio Božića ne bi uništio.

Na isti se dan darivaju djeca u Slavoniji i Dalmaciji. Dječaci obilaze kuće s dobrim željama kod Hrvata u Mađarskoj, a čestitari kod bačkih Bunjevac zaželete, da kvočka čvrsto sjedi na jajima. Hrvati u okolici Sarajeva obilazili su kuće tražeći tko će im što dati. Obično su im darivali jaja, ponešto novaca i sl.

Budući, da je sv. Lucija zaštitnica očiju postoje i običaji vezani za to. Taj dan štede se oči pa se ne rade ručni radovi u okolici Zagreba, kod Hrvata u Bosni i bačkih Bunjevac. Postoje i pohodi djevojaka omotanih u bijele plahte s nožem i tanjurom i dva oka neke od domaćih životinja. Sveta Lucija često se prikazuje na slikama na taj način, jer se vjeruje da je ostala bez očiju.

U Velikoj Gorici se na dan sv. Lucije održavao veliki predbožićni sajam, na kojem su Turopoljke kupovale nove cipele.

Sretan Božić!

Božićne kiflice

Sastojci

Tijesto

250 g maslaca
300 g brašna / najbolje pola oštrog pola glatkog/
5 žlica hladne vode
1 žlica jabučnog octa
Nadjev
mljeveni orasi / lješnjaci / bademi
domaća marmelada

Priprema

1

Od svih sastojaka zamijesiti tijesto i ostaviti pola sata u hladnjaku (može, ali i ne mora). Za nadjev pomiješati mljevene orahe/lješnjake/bademe sa domaćom marmeladom po želji.

2

Tijesto razvaljati na debljinu 2 mm i rezati u kvadratiće 5 x 5 cm i u svaki staviti malo nadjeva i oblikovati kiflice.

3

Lim za pečenje obložiti papirom za pečenje i složiti kiflice. Peći ih u prethodno zagrijanoj pećnici na 180° C oko 20 minuta dok kiflice blago ne porumene. Pečene kiflice мало ohladiti i uvaljati u šećer u prahu pomiješan s vanilin-šećerom.

4

Blagdanski stol, Božić, Nova godina, jelovnik

Svečano postavljen i ukrašen stol, tanjuri samo za posebne prilike, blistave čaše, stolnjak uštirkan i izglačan do savršenstva, tako pamtim bakin Božićni stol. Birana su se jela kuhalja i pekla za Božić i Novu Godinu. Za Badnjak tradicionalno se pekla riba uz priloge grah i krumpir salatu. Božićni odojak se pekao dok ne bi dobio božanstvenu rumenu hrskavu koricu i uvijek francuska salata kao prilog. I uvijek mnoštvo sitnih kolačića, tradicionalna orehnjača, kakva fina torta od čokolade!

Takve se tradicije treba držati i održavati ju – jedva čekamo blagdane!

Evo nekoliko ideja za Božićni ručak.

MENU BLAGDANSKOG STOLA

Menu 1

Bistra juha s okruglicama
Punjena patka
Pečeni krumpir iz pećnice
Domaći mlinci
Salata od matovilca
Kristalna salata
Sacher torta

Menu 2

Pašteta od kuhanе govedine
Pašticada
Valjušci od krumpirova tijesta
Kristalna salata
Salata od radića
Čokoladna torta s narančama

Menu 3

Bistra juha s okruglicama
Purica s mlincima
Domaći mlinci
Salata od crvenog zelja
Kristalna salata
Božićna torta
Matovilac s grahom
Mocca torta
Ledeni vjetar
Domaći mlinci
Pečeno povrće
Rum torta

Kako smo obilježili Božić 2012!

Nogometni klub 'Hajduk' Dandenong

Radno vrijeme tijekom Božićnih Blagdana

Naš će ured biti zatvoren
od 24. prosinca 2013 do 2. sječnja 2014.

AHDU lokacije

Prizemlje, 4-8 Parker Street
FOOTSCRAY VIC 3011

Tel 9689 5811
Fax 9689 8419

Prvi kat, 128-130 Walker Street
DANDENONG VIC 3175

Tel 9791 6000
Fax 9791 6011

E-pošta services@accs.asn.au

www.accs.asn.au

Glavna izvršna ravnateljica

Franci Buljat

Financije

Ivana Rogić

Program paketa društvene skrbí - Footscray

Marina Rozić

Program paketa društvene skrbí - Dandenong

Gordana Dudović

Posredništvo

Silvana Pavlovská

Program kuóne i društvene skrbí (HACC) - Footscray

Mirjana Mihóč

Program kuóne i društvene skrbí (PAG) - Footscray

Lily Šilić

Program kuóne i društvene skrbí (HACC) - Dandenong

Senada Ekić

Program kuóne i društvene skrbí (PAG) - Dandenong

Daniela Dabo

Program potpore usluga staračke skrbí i zdravog starenja (ACSIHAG)

Darko Kotevský

Projekti posebne namjene

Silvana Pavlovská

Projekti posebne namjene i administracija

Anne Blight

Tutor

Roko Žaper

Administracija, Koordinacija nastave hrvatskog i engleskog jezika

Darko Kotevský

Rad s klijentima

Rosie Jurina

Senada Ekić

Rosie Jurina